

Český telekomunikační úřad

ODBOR PRO ZÁPADOČESKOU OBLAST

Husova 2727/10, pošt. př. 273, 305 73 Plzeň

Číslo jednací
ČTÚ-15 207/2018-634/III. vyř. - KhO

Plzeň
10.10.2018

Český telekomunikační úřad jako příslušný správní orgán podle § 10 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, a podle § 129 odst. 1 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů, vydává toto

rozhodnutí:

I. Části návrhu navrhovatele **O2 Czech Republic a.s., IČO 601 93 336, se sídlem Za Brumlovkou 266/2, Michle, 14000 Praha 4 (dále jen "navrhovatel")**, zn. 2016068939, se vyhovuje a odpůrce, kterým je [redacted] **trvalým pobytem [redacted] (dále jen "odpůrce")**, je podle § 64 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích povinen uhradit dlužnou cenu za poskytnutou službu elektronických komunikací v celkové výši 1 944,65 Kč a příslušenství za

ref. číslo 3 622 109 619

zúčtovací období od - do	ve výši (Kč)	příslušenství - úroky z prodlení (% p. a.)	příslušenství - úroky z prodlení od - do
16.4.2016 — 15.5.2016	1 244,75	8,05	31.1.2018 — do zaplacení
16.5.2016 — 15.6.2016	345,94	8,05	31.1.2018 — do zaplacení
16.6.2016 — 15.7.2016	353,96	8,05	31.1.2018 — do zaplacení

to vše do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet č. 0500114004/2700, pod variabilním symbolem 3622109619.

II. Části návrhu navrhovatele k uložení povinnosti odpůrci uhradit dlužnou cenu za poskytnutou službu elektronických komunikací v celkové výši 796,00 Kč a příslušenství za

Smluvní pokuta	ve výši (Kč)	příslušenství - úroky z prodlení (% p. a.)	příslušenství - úroky z prodlení od - do
	796,00	8,05	31.1.2018 — do zaplacení

se nevyhovuje.

III. Odpůrce je podle § 129 odst. 4 zákona o elektronických komunikacích povinen uhradit navrhovateli náhradu nákladů potřebných k účelnému uplatňování práva ve výši 83,82 Kč za

uhrazený správní poplatek, a to vše do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet č. 0500114004/2700, pod variabilním symbolem 3622109619.

Odůvodnění:

Dne 21. 3. 2018 bylo na návrh navrhovatele zahájeno správní řízení ve věci sporu o plnění povinnosti k peněžitému plnění za poskytnutou službu elektronických komunikací mezi navrhovatelem a odpůrcem u čísla uvedeného ve výroku.

Na podporu svých tvrzení, že odpůrce dluží navrhovateli částku v celkové výši 2 740,65 Kč a příslušenství, předložil navrhovatel správnímu orgánu podle § 52 správního řádu důkazy (doklady), kterými jsou:

kopie účastnické smlouvy
kopie výpovědi účastnictví
kopie dodejky
kopie vyúčtování.

Navrhovatel ve svém návrhu uvádí, že: „Předmětem tohoto podání je linka 602 431 841. Navrhovatel uzavřel s odpůrcem smlouvu o poskytování služeb elektronických komunikací. Odpůrce si zvolil tarif a souhlasil s podmínkami zřízení služby. Účastník byl povinen řádně platit ceny za poskytované služby v souladu s platnými ceníky služeb. Odpůrce však sjednané služby elektronických komunikací nehradil a vyúčtování služeb ve lhůtě splatnosti neplatil (ohledně dlužných vyúčtování podrobnosti uvedeny ve formulářové části návrhu).

Součástí uvedené smlouvy (smluvního formuláře) bylo ustanovení o využití Speciální nabídky. V rámci Speciální nabídky může účastník zakoupit zboží či získat služby za výhodných podmínek (např. nákup přístroje za zvýhodněnou cenu nebo aktivace zvýhodněného tarifu).

Odpůrce se uzavřením smlouvy zavázal, že bude po sjednanou dobu řádně plnit své smluvní povinnosti. Na formuláři je vždy uvedena sjednaná doba závazku, po kterou má účastník plnit řádně své povinnosti, včetně ujednání o smluvní pokutě a způsobu jejího výpočtu.

V případě využití Speciální nabídky se odpůrce ve smlouvě zavázal řádně užívat službu a platit za ni po dobu trvání závazku.

Využitím Speciální nabídky získal odpůrce zboží nebo služby O2 za zvýhodněnou cenu, přičemž délka trvání závazku je uvedena na smluvním formuláři.

Ve smlouvě odpůrce prohlásil, že v případě porušení povinnosti platit řádně a včas dohodnutou cenu služby, se zavazuje uhradit poskytovateli smluvní pokutu. Tato povinnost odpůrce vychází přímo z textu smlouvy samotné a je naprosto jednoznačná a určitá. Z textu smlouvy vyplývá jednoznačný závazek platit řádně a včas sjednanou službu, a to po celou dobu trvání závazku. Dále přímo z toho samého textu smlouvy plyne, že pokud odpůrce poruší povinnost dle smluvních podmínek, zavazuje se odpůrce uhradit navrhovateli smluvní pokutu. Sjednaná smluvní pokuta tedy zajišťuje závazek platit řádně a včas sjednanou cenu služby.

Smluvní pokuta tak byla v takovém případě sjednána určitě a srozumitelně a zakládá platný závazek odpůrce k jejímu zaplacení. V souvislosti s otázkou určitosti ujednání o smluvní pokutě si navrhovatel dovoluje odkázat na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 22. června 2012, sp. zn. 32 Cdo 493/2011 a na zcela aktuální rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. června 2015 sp. zn. 29 Cdo 1374/2012.

Tento způsob sjednání smluvní pokuty vyhovuje i nálezu Ústavního soudu ze dne 11.11.2013, sp. zn. I. ÚS 3512/11, neboť v daném případě nejde o smluvní pokutu, která by byla sjednaná mimo tělo smlouvy samotné, ale naopak jde o nárok přímo z textu smlouvy podepsané odpůrcem.

V případě zvýhodněného tarifu je způsob výpočtu uveden ve smluvním formuláři jako 1/5 součtu měsíčních paušálů (podle aktuálního paušálu včetně DPH) zbývajících do konce sjednané doby závazku.

Nárok na smluvní pokutu vzniká okamžikem porušení smluvní povinnosti platit řádně a včas vyúčtování služeb v termínu splatnosti dle vyúčtování služby. Je však pouze na navrhovatel, jakou část svého nároku uplatní. Tuto otázku řešil i Nejvyšší soud (kupř. v rozsudku 29 Odo 503/2001 z 28.1.2002 nebo v rozsudku 29 Odo 426/2001 z 19.1.2002.

Smluvní pokuta je tedy sjednána přímo v textu smlouvy samotné, zajišťuje závazek platit řádně a včas dohodnutou cenu služby, nárok na smluvní pokutu vzniká okamžikem porušení smluvní povinnosti a její výše se vypočítá podle počtu měsíčních paušálů zbývajících od porušení povinnosti platit řádně a včas cenu služby do konce doby trvání sjednaného závazku.

Je tedy jednoznačně určitý i okamžik vzniku nároku na smluvní pokutu ke dni porušení smluvní povinnosti platit řádně a včas vyúčtování služeb podle § 64 odst. 1 ZEK. Výpočet smluvní pokuty byl velmi jednoduchý. Závazek vznikl 23.4.2016 a dle smlouvy měl trvat 24 měsíců. K ukončení došlo 8.9.2016, tedy po 4 měsících. Do konce doby trvání závazku tedy zbývalo 20 měsíců. Paušální platba činila 199,- Kč měsíčně. Vzorec pro výpočet smluvní pokuty tedy zní: 20 krát 199,- Kč děleno 5 (= zákonný limit jedné pětiny podle § 63 odst. 1 písm. p) ZoEK), což je což je právě částka 796,- Kč, která je v daném případě jako smluvní pokuta účtována.“

Správní orgán vyrozuměl účastníky tohoto řízení dopisem ze dne 28. 6. 2018 o tom, že ve shora uvedené věci bylo zahájeno správní řízení a současně jim bylo v souladu s § 52 správního řádu správním orgánem umožněno ve lhůtě do deseti kalendářních dnů od obdržení tohoto vyrozumění zaslat správnímu orgánu vyjádření o všech skutečnostech, které jsou účastníky považovány důležité pro vedení správního řízení. Zásilka byla doručena účastníkům řízení v souladu s příslušnými ustanoveními občanského soudního řádu. Ve stanoveném termínu nebylo správnímu orgánu žádným z účastníků zasláno výše zmíněné vyjádření.

Následně byli dne 10. 9. 2018 účastníci vyzváni dopisem k vyjádření se k podkladu před vydáním rozhodnutí ve smyslu § 36 správního řádu, a to v termínu 1. 10. 2018 od 8:00 do 11:00 hod. a od 12:00 do 14:00 hod. na adrese Český telekomunikační úřad, odbor pro západočeskou oblast, Husova 2727/10, 301 00 Plzeň. Zásilka byla doručena účastníkům v souladu s příslušnými ustanoveními občanského soudního řádu.

Po marném uplynutí lhůty stanovené správním orgánem pro nahlédnutí do spisu a seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí, přistoupil správní orgán k hodnocení předložených důkazů. Podle § 141 odst. 7 správního řádu správní orgán rozhodnutím ve sporném řízení návrhu zcela, popřípadě zčásti vyhoví, anebo jej zamítne, popřípadě ve zbylé části zamítne.

Správní orgán posoudil všechny navrhovatelem předložené důkazní prostředky. Je z nich zřejmé, že odpůrce uzavřel dne 23. 4. 2016 účastnickou smlouvu. Podpisem účastnické smlouvy odpůrce rovněž potvrdil, že byl seznámen se Všeobecnými podmínkami, se kterými souhlasil, a které se zavázal dodržovat, a s Ceníkem základních a volitelných služeb poskytovatele telekomunikačních služeb.

V příložené účastnické smlouvě je uvedeno, že odpůrce využil Speciální nabídku zvýhodněného tarifu a zavázal se využívat služeb na 24 měsíců. Využitím Speciální nabídky se odpůrce v souladu se Všeobecnými podmínkami také zavázal k tomu, že při porušení svého závazku uhradí smluvní pokutu stanovenou v Ceníku Speciální nabídky. Jelikož odpůrce nevyužíval služeb po výše stanovenou dobu, vyúčtoval poskytovatel odpůrci, dle čl. 13.7 Všeobecných podmínek, smluvní pokutu ve výši 796,00 Kč.

Po přezkoumání důkazních prostředků dospěl správní orgán k závěru, že uvedený dluh specifikovaný v I. výroku tohoto rozhodnutí skutečně vznikl, je nesporný a odpovídá za něj, v souladu s § 64 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích, odpůrce. Vzhledem k tomu, že návrh byl podán důvodně a správní orgán považuje skutková zjištění za dostatečná, rozhodl tak, jak uvedl v I. výroku tohoto rozhodnutí.

Ohledně úroků z prodlení splatných od 1. 1. 2014 je nutno konstatovat, že prodlení odpůrce se řídí § 2 nařízení vlády 351/2013 Sb., kterým se určuje výše úroků z prodlení a nákladů spojených s uplatněním pohledávky, určuje odměna likvidátora, likvidačního správce a člena orgánu právnické osoby jmenovaného soudem a upravují některé otázky Obchodního věstníku a veřejných rejstříků právnických a fyzických osob, vydaným k provedení zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

Požadavek navrhovatele na zaplacení úroků z prodlení byl shledán opodstatněným, neboť výše úroků z prodlení nepřekračuje výši úroků stanovenou uvedenými právními předpisy.

K nároku navrhovatele na úhradu vyúčtované smluvní pokuty ve výši 796,00 Kč správní orgán sděluje následující:

Podle § 2048 věty první zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, platí, že ujednají-li si strany pro případ porušení smluvené povinnosti smluvní pokutu v určité výši nebo způsob, jak se výše smluvní pokuty určí, může oprávněný požadovat smluvní pokutu. Z povahy tohoto ustanovení vyplývá, že podmínkou platnosti ujednání o smluvní pokutě je určení konkrétní povinnosti, na jejíž porušení je smluvní pokuta vázána a dále musí být dostatečně specifikována výše smluvní pokuty nebo způsob jejího určení. Nelze-li pro neurčitost ujednání o smluvní pokutě zjistit jeho obsah, půjde o zdánlivé právní jednání, k němuž se podle § 554 občanského zákoníku nepřihlíží, tudíž takové ujednání nezakládá žádné právní následky.

V ujednání, na které navrhovatel odkazuje, je smluvní pokuta sjednána následovně: *„Při ukončení smlouvy před uplynutím doby trvání závazku výpovědí z Vaší strany nebo dohodou, je O2 oprávněna Vám vyúčtovat úhradu za předčasné ukončení (paušální odškodnění). Výše úhrady činí jednu pětinu součtu měsíčních paušálů (podle aktuálního paušálu včetně DPH) zbývajících do konce sjednané doby závazku..... V případě porušení závazku řádně užívat službu a platit za ni má O2 právo na zaplacení smluvní pokuty ve stejné výši.“*

Má-li být závazek k zaplacení smluvní pokuty sjednán platně, musí z ujednání o smluvní pokutě jednoznačně vyplývat, splnění jaké konkrétní povinnosti je tímto institutem zajištěno, to znamená, při porušení které konkrétní povinnosti vzniká nárok na zaplacení smluvní pokuty. Povinnost zajištěná smluvní pokutou projednávaná v tomto případě, tj.: *„V případě porušení závazku řádně užívat službu a platit za ni má O2 právo na zaplacení smluvní pokuty ve stejné výši.“*, není dostatečně specifikována. Tato specifikace zachycuje pouze smluvní povinnost odpůrce, ale smluvní pokuta na ni není přímo navázána. Ze znění ujednání o smluvní pokutě plyne, že se vztahuje ke všem povinnostem odpůrce zakotveným ve specifikaci, ceníku, provozních podmínkách nebo všeobecných podmínkách. Povinnost užívat služby a řádně a včas za ně platit je tak pouze jednou z nich. Jestliže navrhovatel požaduje uhrazení smluvní pokuty v případě porušení smluvní povinnosti dle smluvních podmínek, pak takové ujednání považuje správní orgán za neurčité, a to z důvodu absence určení konkrétní smluvní povinnosti zajištěné smluvní pokutou. Ujednání o smluvní pokutě obsažené ve specifikaci a ve všeobecných podmínkách, které blíže specifikují podmínky vzniku nároku, tvoří natolik propojený celek, že neplatnost části ujednání musí nutně způsobit neplatnost celku.

Správní orgán dále konstatuje, že z návrhu a také z vyúčtování smluvní pokuty plyne, že navrhovatel za součást ujednání o smluvní pokutě pokládá i čl. 13 všeobecných podmínek. K tomuto však správní orgán odkazuje na nález Ústavního soudu ČR ze dne 11. 11. 2013, sp. zn. I. ÚS 3512/11, ve kterém se Ústavní soud v čl. 33 vyjádřil,

že „... v rámci spotřebitelských smluv ujednání zakládající smluvní pokutu zásadně nemohou být součástí tzv. všeobecných obchodních podmínek, nýbrž toliko spotřebitelské smlouvy samotné (listiny, na níž spotřebitel připojuje svůj podpis)“. Všeobecné obchodní podmínky mají obsahovat zejména ujednání technického a vysvětlujícího charakteru, nemají sloužit k tomu, aby do nich byla zařazena nepřehledná, složitá a malým písmem psaná (tj. pro spotřebitele nevýhodná) ustanovení, u nichž se předpokládá, že pozornosti spotřebitele nejspíše uniknou. Dle názoru Ústavního soudu má být text spotřebitelské smlouvy (zejména formulářové) dostatečně čitelný a srozumitelný pro průměrného spotřebitele, musí být přehledný, logicky uspořádaný, psaný dostatečně velkým písmem a důležitá ujednání se nesmějí nacházet v oddílech, které vzbuzují dojem nepodstatného. Ujednáním, které této vyřčené zásadě odporují, nemůže být přiznána právní ochrana.

Ujednání o smluvní pokutě nelze pokládat za dostatečně určité, rovněž dle rozsudku Nejvyššího soudu ČR ze dne 19. 3. 2012, sp. zn. 23 Cdo 4281/2011, ve kterém Nejvyšší soud uvedl následující: „.....smyslem a účelem smluvní pokuty je zajištění splnění povinností, jež jsou obsahem závazků. Nezbytnou součástí ujednání o smluvní pokutě je zcela přesné a určité označení povinnosti, při jejímž nesplnění vznikne právo na smluvní pokutu.“ V další pasáži rozhodnutí poté navazuje: „Z pohledu výše uvedeného je zřejmé, že soudy rozhodly v souladu s hmotným právem a dosavadní judikaturou, jestliže dovodily neurčitost ujednání o smluvní pokutě, která měla podle čl. 5.5. Všeobecných smluvních podmínek zajišťovat porušení všech smluvních povinností.“ Uvedené tvrzení Nejvyššího soudu blíže konkretizuje následovně, když uvádí, že „.....smluvní pokuta je zajišťovací institut, který zajišťuje splnění určité smluvní povinnosti. Není-li určena konkrétní povinnost zajištěná smluvní pokutou, nelze pak posoudit její přiměřenost k porušení dané povinnosti. Při posouzení výše přiměřenosti smluvní pokuty je rozhodná doba sjednání dohody o smluvní pokutě a posouzení přiměřenosti výše smluvní pokuty ke konkrétní povinnosti, a nikoliv až následně při porušení konkrétní povinnosti. Z tohoto důvodu sjednání výše smluvní pokuty pro porušení jakékoliv smluvní povinnosti je neurčité, neboť z tohoto ujednání nelze posoudit přiměřenost výše smluvní pokuty.“

Správní orgán po přezkoumání obsahových náležitostí ujednání v dokumentech, s nimiž vyslovil odpůrce souhlas (tj. v dokumentech, které odpůrce opatřil svým podpisem), dospěl k závěru, že ujednání o smluvní pokutě je neurčité, neboť tento nárok není dostatečně určitým způsobem vyjádřen (stanoven). Navíc stanovení povinností, za jejichž porušení je odpůrce v postavení spotřebitele sankcionován, je roztrženo v několikero smluvních dokumentech, což rovněž nekoresponduje s nálezem Ústavního soudu ze dne 11. 11. 2013 sp. zn. I. ÚS 3512/11.

Předmětné ujednání považuje správní orgán za neurčité též s ohledem na neurčité stanovení počátku doby, od které lze smluvní pokutu účtovat (je stanoveno pouze „do kdy“). Jak speciální nabídka, tak všeobecné podmínky stanoví značné množství podmínek a povinností pro účastníka smlouvy, přičemž jejich důležitost (a tím i závažnost jejich porušení) je rozdílná, a navíc ne u každé povinnosti či podmínky je možné určit, kdy došlo k jejímu porušení. To, že lze u dílčích porušení povinností tuto dobu více či méně logicky dovozovat, není podstatné. Smluvní ujednání musí být natolik určité, aby dávalo jasnou odpověď o obsahu práv a povinností účastníků smluvního vztahu bez toho, aby byl jejich výklad předmětem otevřené diskuse, či dokonce jako v tomto případě, aby příslušná odpověď ze smlouvy vůbec nevyplývala.

Požadavku navrhovatele na zaplacení uvedené smluvní pokuty se proto, s ohledem na shora přijaté právní závěry, v daném sporném správním řízení nevyhovuje, neboť tento nárok není po právu (právo na něj nevzniklo), a proto správní orgán v této části návrh navrhovatele zamítl tak, jak je uvedeno ve II. výroku tohoto rozhodnutí.

Vzhledem k tomu, že nárok na zaplacení navrhovatelem uplatněné smluvní pokuty nevznikl, nevznikl ani nárok na zaplacení příslušenství této pohledávky.

V souladu s § 129 odst. 4 zákona o elektronických komunikacích uplatnil navrhovatel své právo na náhradu nákladů řízení.

Navrhovatel požadoval náhradu nákladů správního řízení za zaplacený správní poplatek.

Správní poplatek byl vyměřen podle sazebníku, příloha zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, položka 110 písmeno c), a to ve výši 200,00 Kč.

Podle § 129 odst. 4 zákona o elektronických komunikacích přizná správní orgán účastníku řízení, který měl ve věci plný úspěch, náhradu nákladů řízení potřebných k účelnému uplatňování či bránění práva v plné výši proti účastníku řízení, který ve věci úspěch neměl. Měl-li účastník řízení ve věci úspěch jen částečný, může být náhrada nákladů poměrně rozdělena, popřípadě rozhodnuto, že žádný z účastníků řízení nemá na náhradu nákladů právo. I když měl účastník řízení ve věci úspěch jen částečný, může mu být přiznána plná náhrada nákladů řízení, měl-li neúspěch v poměrně nepatrné části.

Vzhledem k tomu, že navrhovatel měl v řízení pouze částečný úspěch, a to ve výši 70,96 % sporné částky, byly navrhovateli přiznány ve smyslu § 129 odst. 4 zákona o elektronických komunikacích náklady odpovídající rozdílu mezi jeho úspěchem a úspěchem odpůrce, tj. ve výši 41,91 % jeho účelně vynaložených nákladů. Správní orgán tak navrhovateli přiznal náklady za uhrazený správní poplatek ve výši 83,82. Správní orgán na základě výše uvedeného rozhodl o nákladech řízení tak, jak je uvedeno ve III. výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho doručení podat rozklad k předsedovi Rady Českého telekomunikačního úřadu, a to v počtu dvou stejnopisů na adresu Český telekomunikační úřad, odbor pro západočeskou oblast, poštovní přihrádka 273, 305 73 Plzeň, nebo do datové schránky Českého telekomunikačního úřadu: a9qaats, anebo na adresu: podatelna@ctu.cz v případě, že účastník řízení disponuje uznávaným elektronickým podpisem.

Ing. Oldřich Khodl
rada